

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Újvári Zoltán ügyvéd által képviselt **felperesnek**, dr. Sárvári Nóra ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 36.P.92.662/2007. szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Bíróság 57.Pf.639.556/2009/4. számú ítéletével befejezett perében, az említett jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Bíróság 57.Pf.639.556/2009/4. számú ítéletét a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg alperesnek 15 nap alatt 125.000 (Egyszázhuszonötezer) Ft felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A peres felek között 2005. június 8-án lakossági folyószámla-szerződés jött létre és a felperes folyószámlájához kapcsolódóan az alperes a felperes mint számlatulajdonos részére - kérelme alapján - bankkártyát bocsátott ki. A bankkártya és a hozzátartozó PIN-kód külön-külön sértetlen állapotban gyorspostával érkezett meg a Thaiföldön dolgozó felperes részére.

A felperes keresetében 1.000.000 Ft, valamint ennek 2006. augusztus 25. napjától járó kamatai tekintetében kérte az alperes marasztalását. Előadása szerint barátnőjével együtt 2006. augusztus 19-én Malajziába utazott, ahonnan csak 2006. augusztus 27-én tért vissza Thaiföldre. Bár malájziai tartózkodása alatt bankkártyája mindvégig vele volt, 2006. augusztus 19-e és 2006. augusztus 25-e között ismeretlen személyek Thaiföldön 83 alkalommal összesen 9.777.455 Ft-tal terhelték meg bankszámláját és további kára keletkezett kártya tranzakciós díjak formájában is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 24. sorszámú ítéletével a keresettel egyezően marasztalta az alperest. Tényként állapította meg, hogy a felperes malájziai tartózkodása alatt 2005. augusztus 26-án észlelte, miszerint bankszámlájáról pénz tűnt el, s ezt telefonon jelezte az alperesnek is. S E igazságügyi szakértő szakvéleményét aggálytalannak találta és az ott írtak alapján azt is ténynek tekintette, hogy 2006. augusztus 25-én és 26-án „két bankkártya volt egyidőben két különböző helyszínen”, azaz Thaiföldön és Malajziában használatban.

Az elsőfokú bíróság szerint az alperes nem mentesülhet felelőssége alól a pénzforgalomról, a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről szóló - jelen eljárásban irányadó - 232/2001.(XII.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 17. §-ában írtak alapján. Az alperes hitelt érdemlően nem tudta bizonyítani, hogy a felperes, vagy megbízottja vette volna át valamennyi perbeli tranzakció vonatkozásában az automata által kiadott pénzt, illetve azt sem, hogy a felperes a bankkártya és az ahhoz tartozó PIN-kód kezelése során szándékosan, vagy súlyosan gondatlanul járt volna el. Tény, hogy a felperes 2006. augusztus 18-án telefonon kikérte magának, hogy az állítólagosan gyanús tranzakciókat észlelő alperes önkényesen biztonsági intézkedéseket alkalmazzon bankszámlája tekintetében, de ez nem zárta volna ki, hogy az újból gyanús tranzakciót észlelő alperes erről ismét értesítse a felperest. Mivel a bankautomatánál csak PIN-kóddal lehetett tranzakciókat végezni, és 2006. augusztus 25-én és 26-án bizonyítottan két bankkártya volt egymástól távoli helyszíneken használatban, alaposan feltételezhető, hogy a kártyát és a PIN-kódot ismeretlen személy megszerezte és felhasználta. Ugyanakkor az alperes a rendelkezésre álló iratok szerint a letiltás után nem kísérelte meg Thaiföldről beszerezni a tranzakciós naplót és a videó felvételeket, mindössze egyetlen fax üzenetet küldött, az idő múlásra tekintettel pedig érdemi vizsgálatra már nem is kerülhet sor.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a keresettel egyezően marasztalta az alperest a Korm. rendelet 17. § /1/ és /2/ bekezdése alapján azzal, hogy mivel a felperes tényleges kára az

érvényesített 1.000.000 Ft-ot jóval meghaladta, a Korm. rendelet 17. § /2/ bekezdésében írt 45.000 Ft-ot levontnak tekintette.

A felperes fellebbezésében keresetét felemelte és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával 9.962.112 Ft-ban és ennek 2006. augusztus 25-től járó kamataiban kérte az alperes marasztalását.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset teljes terjedelmű elutasítását kérte.

A másodfokú bíróság 4. sorszámú ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, az alperes marasztalását 1.262.339 Ft-ra, valamint ennek 2006. augusztus 25-től járó kamataira felemelte, a felperes ezt meghaladó keresetét elutasította.

Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy ha a kár nem a kártyabirtokos szándékos, vagy súlyosan gondatlan magatartása folytán következett be, akkor a kártyabirtokos a Korm. rendelet 14. § /2/ bekezdésében írt bejelentés megtételét megelőzően bekövetkezett kárt legfeljebb 45.000 Ft-ig viseli, a többi kárt, ideértve a bejelentés megtételét követően bekövetkezett kárt is pedig a kibocsátónak kell viselnie a Korm. rendelet 17. § /1/-/2/ bekezdése alapján. A másodfokú bíróságnak azonban az elsőfokú bíróságtól eltérően az volt az álláspontja, hogy önmagában a felperes útlevelének adatai nem elégségesek annak bizonyítására, hogy a 2006. augusztus 19-e és 25-e közötti időszakban lezajlott tranzakciók alapján a felperes kárt szenvedett el. A kár felmerülését aggálytalanul csak a 2006. augusztus 25-i tranzakciók tekintetében lehet megállapítani, mert a kirendelt igazságügyi szakértő - a perben nem releváns 2006. augusztus 26-i tranzakcióktól eltekintve - csak a 2006. augusztus 25-i tranzakciók tekintetében állapította meg azt, hogy két különböző helyszínen, azaz Thaiföldön és Malajziában is volt egy-egy bankkártya használatban. Ezért a másodfokú bíróság szerint a 2006. augusztus 25-i 11 db tranzakció alapján a felperest 1.276.814 Ft kár érte, melyhez hozzá kell számítani az alperes által készített bankszámla kivonatban szereplő 30.525 Ft kártya tranzakciós díjat, az így felmerült összesen 1.307.339 Ft kárból pedig 45.000 Ft-ot a felperesnek kell viselnie és az alperestől csak 1.262.339 Ft megtérítését igényelheti.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperesnek a felemelt kereset szerinti marasztalását kérte. Álláspontja szerint a Korm. rendeletet a Fővárosi Bíróság tévesen értelmezte. A jogerős ítéletből az következik, hogy a felperes csak akkor tudott volna eleget tenni bizonyítási kötelezettségének, ha Malajziában minden nap használta volna bankkártyáját, illetve, ha tanúkkal, vagy videó felvétellel, fotóval tudta volna bizonyítani, hogy Malajziában bankkártyája minden nap vele volt. Ilyen bizonyításnak egyetlen károsult

bankszámla tulajdonos sem tudna eleget tenni. A felperes viszont bemutatta útlevelét, szakértői bizonyítást indítványozott, a bíróság előtt személyesen is megjelent, ahol ellentmondásmentes nyilatkozataival alátámasztotta szavahihetőségét.

Ugyanakkor az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a felperes szándékos, vagy súlyosan gondatlan magatartásával szerződésszegést követett el, azaz, hogy - az alperes általános szerződési feltételének 4.4 pontjában írtak szerint - bankkártyáját és a PIN-kódot jogosulatlan harmadik személy részére átadta, hozzáférhetővé, vagy megismerhetővé tette. Ennek bizonyítása nélkül az alperes nem mentheti ki magát a felelősség alól. Nem a felperesnek kellett tehát bizonyítania, hogy bankkártyája és PIN-kódja malajziai tartózkodása alatt végig a birtokában volt. A felperes a szakértői véleménnyel bizonyította, hogy kártyájáról másolat készült és amikor Thaiföldön a hamis kártyával megkárosították, akkor Malajziában használta a bankkártyáját. A másodfokú bíróságnak a bizonyítékokat okszerűen kellett volna értékelnie és helyt kellett volna adnia a felperes felemelt keresetének.

Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, vizsgálhatta felül és arra az álláspontra jutott, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

A Korm. rendelet 14. §-ának /2/ bekezdése kimondja, hogy a birtokos köteles a kibocsátónak haladéktalanul bejelenteni, ha észlelte, hogy az elektronikus fizetési eszköz - mely az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 5. § /1/ bekezdése szerinti készpénzt helyettesítő fizetési eszköznek felel meg - kikerült a birtokából, ha az elektronikus fizetési eszköz, vagy a használatához szükséges személyazonosító kód, vagy más hasonló azonosító adata jogosulatlan harmadik személy tudomására jutott, vagy ha észlelte, hogy a bankszámla-kivonaton, illetve a számlán jogosulatlan művelet szerepel. Mindhárom esetkörben a peres feleken kívül egy harmadik személy is szerepet játszik és pedig az a személy, akinek az elektronikus fizetési eszköz a birtokába került, az annak használatához szükséges személyazonosító kód a tudomására jutott, illetve, aki mindezek felhasználásával jogosulatlan műveleteket végzett. A Korm. rendelet 17. §-a a 14. § /2/ bekezdéséhez kapcsolódóan szabályozza a felelősségi és kárviselési szabályokat a kártyabirtokos és a kártya kibocsátója vonatkozásában. A 17. § /1/ és /2/ bekezdése értelmében, ha a kibocsátó bizonyítja, hogy a kár a birtokos szándékos, vagy súlyos gondatlansággal okozott szerződésszegése folytán következett be, akkor a kibocsátó mentesül felelőssége alól. Ha viszont ezt bizonyítani nem tudja, akkor a

birtokos a bejelentés megtételét megelőzően bekövetkezett kárt legfeljebb 45.000 Ft-os mértékig viseli, míg a kibocsátó viseli teljes mértékben a bejelentés megtételét követően bekövetkezett kárt, valamint a bejelentés megtételét megelőzően bekövetkezett kárnak a birtokost nem terhelő részét. E rendelkezések szerint tehát a kibocsátónak annak ellenére helyt kell állnia egy harmadik személy által okozott kárért, hogy ő maga nem követett el károkozó magatartást. A kár meglétét azonban a károsultnak kell bizonyítania, hiszen e vonatkozásban a Pp. (164. §) és a Ptk. (319. §, 339. §) általános szabálytól eltérő bizonyítási teherviselésről a hivatkozott jogszabályi rendelkezések nem rendelkeznek.

A jogerős ítélet szerint csak a 2006. augusztus 25-i tranzakciók eredményeként lehet megállapítani, hogy a felperest ténylegesen kár érte, a többi tranzakció vonatkozásában nem. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján jutott erre a következtetésre. Egyrészt nem találta elégségesnek a felperes útlevelébe eszközölt bejegyzéseket a felperes tartózkodási helyének hitelt érdemlő igazolására. E mellett értékelte a szakértői vélemény azon megállapítását, hogy a perben releváns időszak alatt csak a 2006. augusztus 25-i tranzakciók vonatkozásában jelenthető ki teljes bizonyossággal, hogy a felperes PIN-kódjának és feltehetően egy hamis bankkártyának a felhasználásával eltérő és egymástól távol eső helyszíneken nem a felperes, hanem egy harmadik személy jogosulatlanul terhelte meg a felperes bankszámláját és ezzel a felperesnek kárt okozott. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelése körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és a bizonyítás adatainak újbóli egybevetésére és értékelésére csak akkor van lehetőség, ha a mérlegelésre iratellenesen, nyilvánvalóan okszerűtlenül, vagy a logika alapvető szabályaiba ütközően került sor. Jelen esetben azonban ezt megállapítani nem lehet, így a másodfokú bíróságnak a Pp. 206. § /1/ bekezdése szerinti szabad mérlegelését a Legfelsőbb Bíróság nem mérlegelhetette felül.

A fentebb írtakból két dolog következik. Egyrészt az, hogy egy harmadik személy által 2006. augusztus 25-én jogosulatlanul végzett tranzakciók alapján a felperest bizonyítottan összesen 1.307.339 Ft összegű kár érte, melyből a Korm. rendelet 17. § /1/-/2/ bekezdésének alkalmazása mellett a szándékos, vagy súlyosan gondatlan magatartást nem tanúsító felperesnek csak 45.000 Ft-ot kell viselnie, 1.262.339 Ft megtérítését pedig alappal követelheti az alperestől. A másik következtetés az, hogy további károk megtérítését a Korm. rendelet 17. §-a alapján a felperes az alperestől nem igényelheti, ugyanis a felperes nem tudta bizonyítani - holott a polgári jog általános szabályai szerint ez őt terhelte volna - hogy harmadik személy károsító magatartása következtében vagyonában ténylegesen értékcsökkenés következett volna be.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet benyújtó felperest marasztalta az alperes ügyvédi munkadíj formájában felmerült felülvizsgálati perköltségében, melynek összegét a Pp. 270. § /1/ bekezdése, 78. § /1/ bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /5/ és /6/ bekezdése alapján ÁFA-val növelten, de mérsékelt mértékben határozta meg a kifejtett ügyvédi munkával arányban.

Budapest, 2011. március 16.

**.Vezekényi Ursula sk.a tanács elnöke
.Lőrincz Györgyné sk.előadó-bíró
Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.bíró**